

GEMEENTE
Schagen

Rekenkamercommissie

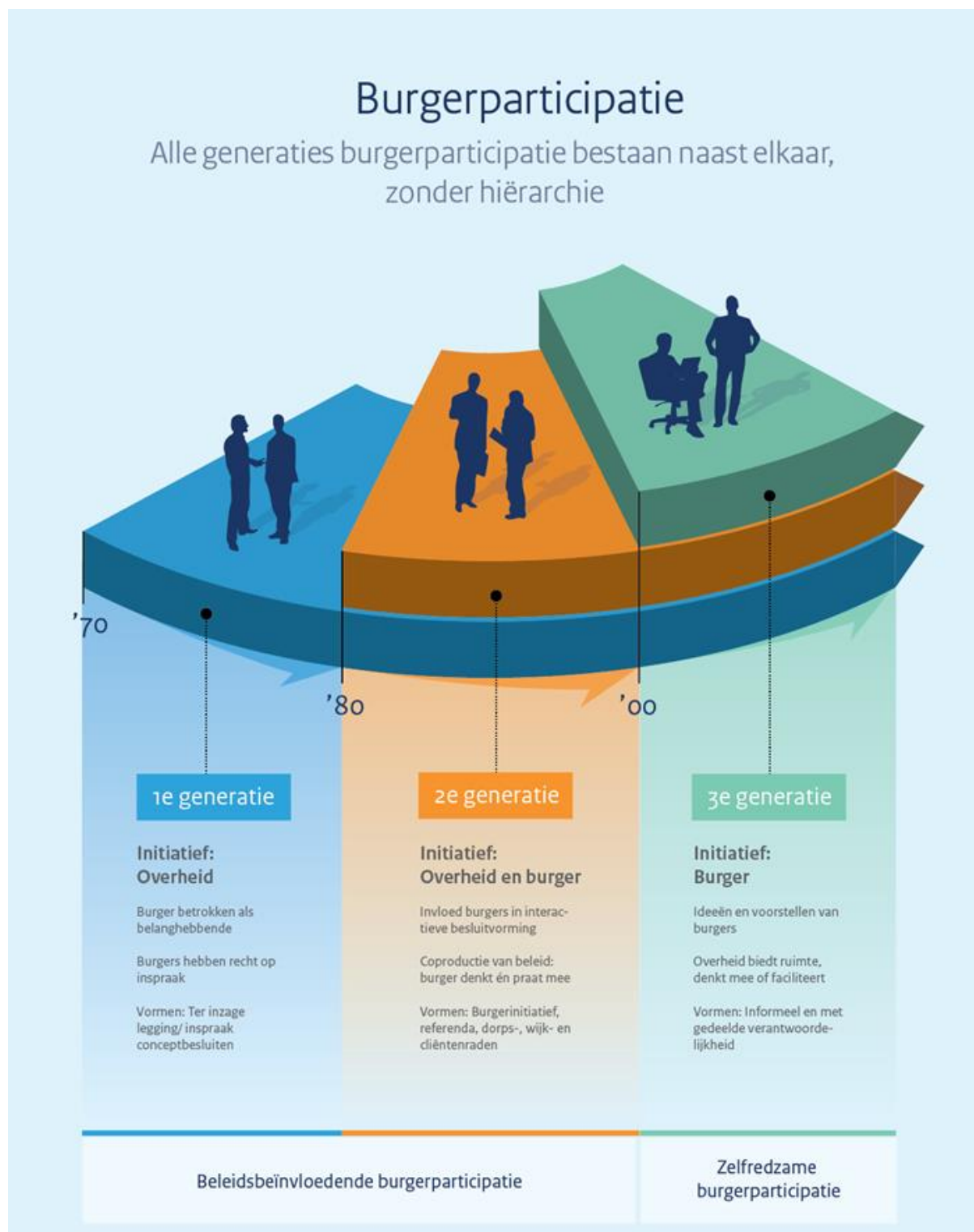
BURGERPARTICIPATIE

**Offerteverzoek/
Onderzoeksvoorstel**

BURGERPARTICIPATIE IN SCHAGEN

Schagen, april 2021
Versie: 1.1

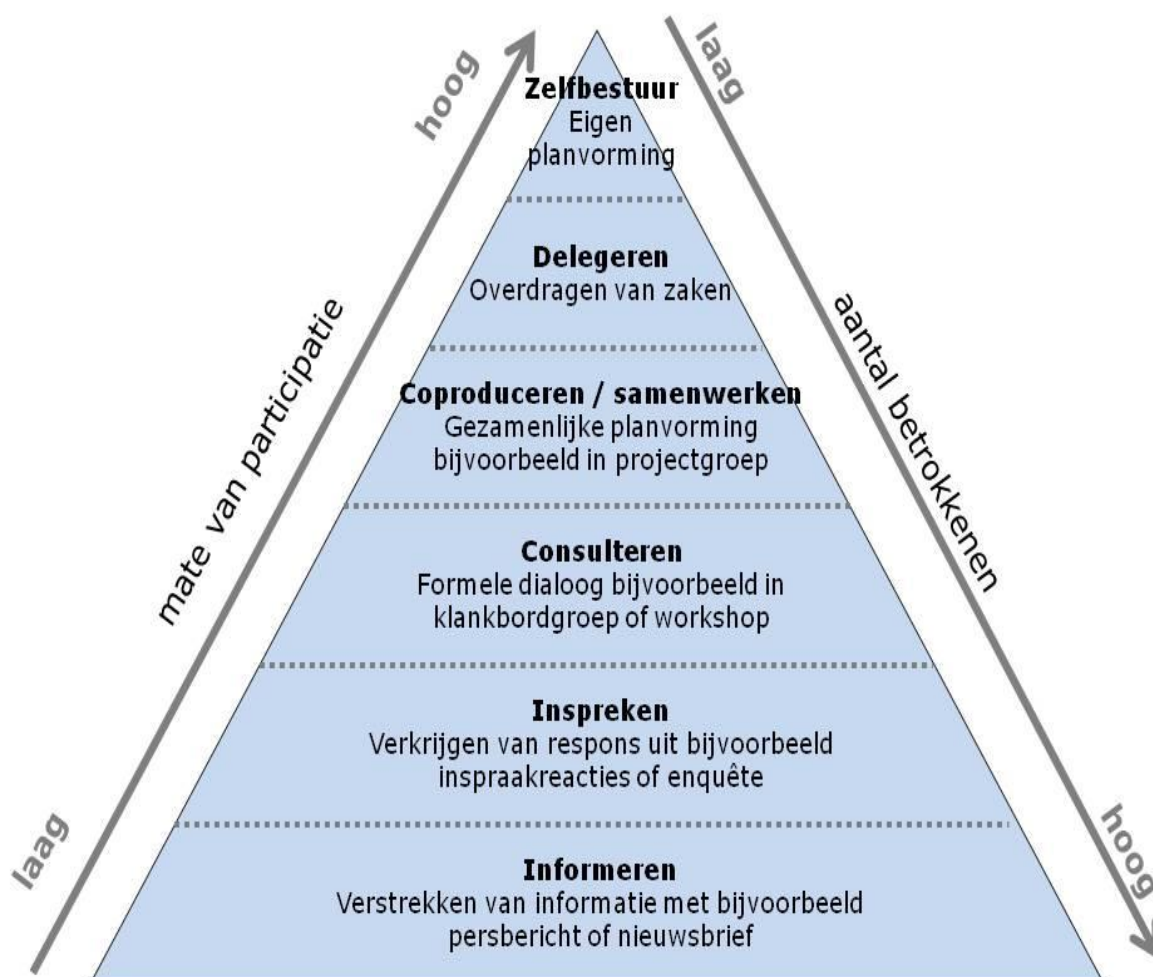

Figuur 1.

Bron: Kennisbank Openbaar Bestuur

Inhoud

1. Inleiding.....	4
2. Aanleiding	4
3. Begrippen.....	4
4. Doel	5
5. Afbakening	5
6. Centrale onderzoeksvraag.....	5
Deelvragen	5
7. Uitvoering.....	6
8. Onderzoeksrichtlijnen.....	6
9. Referten	7
10. Offertetraject.....	7

1. Inleiding

Schagen heeft sinds 01 januari 2015 een rekenkamercommissie, genaamd Rekenkamercommissie Schagen (Rkc), welke is samengesteld uit drie externe leden.

De doelstelling van de Rekenkamercommissie Schagen is het ten behoeve van de gemeenteraad toetsen van het functioneren van het bestuur en de organisatie van de gemeente, opdat het toekomstig functioneren kan worden verbeterd.

Om deze rol te kunnen vervullen verricht de Rekenkamercommissie Schagen zelfstandig en onafhankelijk onderzoek naar doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gevoerde beleid en beheer.

De Rekenkamercommissie Schagen heeft het initiatief genomen om te onderzoeken hoe de gemeente Schagen daadwerkelijk omgaat met burger- en overheidsparticipatie. Met een terugblik op het beleid, beleidsuitvoering en naar afgeronde projecten in de praktijk wordt onderzocht welke lessen getrokken kunnen worden.

De Rekenkamercommissie Schagen is op zoek naar een onderzoeksbureau met ervaring op het gebied van burgerparticipatie. De Rekenkamercommissie Schagen vraagt uw bureau een voorstel uit te werken voor ons onderzoek, waarbij u blijk geeft van uw inhoudelijke visie. Het aanscherpen van onderstaande onderzoeksvragen kan daar onderdeel van uitmaken.

2. Aanleiding

Op de groslijst van onderwerpen die de Rekenkamercommissie Schagen in onderzoek zou kunnen nemen, staat onder andere de burgerparticipatie binnen Schagen. Dit onderwerp is meerdere malen aangedragen om te onderzoeken, ook door fractievoorzitters binnen de raad.

Dit onderwerp is ook ingegeven door de gedachte dat de Rekenkamercommissie Schagen een onderwerp wil onderzoeken, waarbij de inwoners van Schagen een direct belang hebben. Burgerparticipatie is een onderwerp waarbij inwoners letterlijk rechtstreeks zijn betrokken, dus een maatschappelijk belang.

De gemeente Schagen stelt belang te hechten aan het stimuleren van burgerparticipatie. In het coalitieakkoord 2018-2022 wordt op meerdere plaatsen ingegaan op deze participatie. Toch bestond er medio 2020 nog geen duidelijk kader voor het inrichten van participatieprocessen. Wel is er toen een project opgestart om te komen tot dit kader.

Vooronderzoek leerde ook dat er weinig contact is met de burgers over burgerparticipatie binnen de gemeente Schagen, en dat er een bepaalde mate van onduidelijkheid bestaat bij meerdere groepen burgers. Ook lijkt de beleving van burgerparticipatie niet altijd hetzelfde bij de burger en het college.

3. Begrippen

Burgers

Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in Schagen.

Burgerparticipatie

Burgerparticipatie is het paraplubegrip voor het actief deelnemen van burgers in openbare aangelegenheden, dus inclusief burgerinitiatieven en inspraak. Bij burgerparticipatie wordt van burgers verwacht dat zij actief meedenken over beslissingen, beleid en uitvoering bij de gemeente. Er is sprake van een samenwerking tussen burgers en gemeente.

Burgerinitiatief

Burgerinitiatief is een vorm van burgerparticipatie waarbij burgers zelf het initiatief nemen en meestal ook de regie houden over het initiatief. In dit onderzoek is uitgegaan van een gedeelde verantwoordelijkheid met de gemeente.

Overheidsparticipatie

De gemeente stimuleert, faciliteert en participeert mee in een burgerinitiatief

Participatieladder

Meetinstrument waarmee de gemeente kan toetsen in hoeverre burgers meedoen in de samenleving. Het is een hiërarchie van participatievormen gerangschikt naar de mate waarin participatie binnen de gemeente mogelijk is.

4. Doel

Het doel van dit onderzoek is om inzicht te verschaffen in burgerparticipatie binnen Schagen en aanbevelingen voor mogelijke verbeteringen. Daarbij gaat het ook om vragen als:

- Hoe is burgerparticipatie vormgegeven?
- Hoe heeft het zich ontwikkeld?
- Hoe wordt het uitgevoerd?
- Is de inzet van de instrumenten voor burgerparticipatie effectief?
- Hoe wordt burgerparticipatie beleefd door raadsleden, collegeleden en ambtelijke medewerkers en burgers?

Dit onderzoek beoogt de raad te ondersteunen in zijn controlerende en kaderstellende taakstelling.

5. Afbakening

Dit onderzoek beperkt zich tot het gemeentelijk beleid voor burgerparticipatie in Schagen, alsmede de uitvoering van dit beleid. De onderzochte periode is 1 januari 2018 tot 1 juli 2021. In 2018 zijn de huidige raad en college begonnen met hun zittingsperiode.

Het gaat om burgerparticipatie in alle vormen en soorten binnen de gemeente Schagen met al zijn woonkernen.

6. Centrale onderzoeksvraag

Op welke manier zet de gemeente Schagen burgerparticipatie in bij de totstandkoming en/of uitvoering van haar beleid en in hoeverre is deze inzet effectief?

Deelvragen

Kaders en beleid

1. Bestaat er duidelijk, transparant en geïntegreerd beleid, inclusief beleidsuitvoering en -evaluatie, over burgerparticipatie?
2. Op welke domeinen is dit beleid gericht?
3. In hoeverre worden de beleidsdoelen van burgerparticipatie behaald?
4. Op welke manier verloopt het stimuleren, faciliteren en samenwerken van de gemeente bij burgerparticipatie?
5. Hoe zijn de rollen, taken, bevoegdheden en zeggenschap bij burgerparticipatie verdeeld tussen de raad, het college van B&W, de ambtelijke organisatie en de burgers?

6. Welke kaders heeft de gemeenteraad gegeven rond burgerparticipatie?

Uitvoering

1. Welke vormen en soorten van burgerparticipatie kent Schagen?
2. Wordt er een duidelijke, transparante en adequate afweging gemaakt tussen de toepassing van verschillende vormen en soorten van burgerparticipatie?
3. Krijgt de inbreng van de burger voldoende doorwerking in het door de gemeente vastgestelde beleid, -voering of -resultaat?
4. Wat zijn de verschillen in beleving over burgerparticipatie tussen het college, de raad en de burgers?

7. Uitvoering van het onderzoek

Wat hier volgt zijn suggesties voor de aanpak van het onderzoek.

Het onderzoek kan bestaan uit drie fases: documentenanalyse/verzamelen van relevante documenten, een aantal interviews en analyse/rapportage.

In de eerste fase gaat het om het verzamelen van documentatie op basis waarvan meerdere onderzoeksvragen beantwoord kunnen worden en een voorselectie voor casussen gemaakt kan worden. De documenten die hiervoor geraadpleegd kunnen worden zijn de raadsinformatiememo's, raadsbesluiten, rapporten van bevindingen, alsmede college- en raadsverslagen, enzovoort.

In de tweede fase kan deze schriftelijke informatie worden aangevuld met interviews met collegeleden, ambtenaren en andere relevante actoren.

De deelvragen over de uitvoering van het beleid kunnen worden beantwoord met behulp van een aantal casussen. In overleg met de Rkc kan een aantal casussen worden geselecteerd waarin alle vormen en soorten burgerparticipatie vertegenwoordigd zijn (bijvoorbeeld van informerend tot meebeslissen).

In de derde fase van het onderzoek worden de onderzoeksresultaten geanalyseerd en verwerkt in een beknopte (maximaal 20 pagina's), goed leesbare rapportage met sprekende visualisaties. Dit rapport wordt met conclusies en aanbevelingen aan de gemeenteraad aangeboden.

8. Onderzoeksrichtlijnen

De Rekenkamercommissie Schagen hanteert richtlijnen voor het doen van onderzoek, zodat de kwaliteit van het onderzoek maximaal gewaarborgd wordt.

Deze richtlijnen zijn:

- De begeleiding vanuit Rekenkamercommissie Schagen wordt verzorgd door een contactpersoon, tevens lid van de Rekenkamercommissie Schagen. Gesprekken over voortgang, planning en conceptrapporten worden met deze contactpersoon gevoerd.
- Bij de start van het onderzoek worden de onderzoekers in de gelegenheid gesteld kennis te maken met de gemeentesecretaris, met de ambtelijk contactpersoon en met andere belanghebbenden.
- De onderzoekers worden bij tussenrapporten en bij het concepteindrapport uitgenodigd bij een reguliere vergadering van Rekenkamercommissie Schagen.
- De Rekenkamercommissie Schagen is leidend bij het bepalen van de inhoud en doel van het rekenkameronderzoek.

- Het onderzoeksbureau levert het conceptrapport voor het ambtelijk wederhoor en past deze aan naar aanleiding van de reacties.
- Dit concept bevat nog geen conclusies en aanbevelingen. Eventuele aanpassingen naar aanleiding van het ambtelijk wederhoor worden uitgevoerd door het onderzoeksbureau.
- Het onderzoeksbureau levert het conceptrapport voor het bestuurlijk wederhoor met de conclusies en aanbevelingen. De Rekenkamercommissie Schagen heeft de vrijheid conclusies en aanbevelingen aan te passen c.q. aan te vullen.
- Het onderzoeksbureau neemt de bestuurlijke reactie op in het rapport en ondersteunt desgewenst bij het opstellen van het nawoord van de Rekenkamercommissie Schagen.
- De Rekenkamercommissie Schagen verzorgt de formele correspondentie ten aanzien van startgesprek, hoor- en wederhoor, aanbieding eindrapport e.d.
- De huisstijl van het rapport is die van de Rekenkamercommissie Schagen. Het onderzoeksbureau zal uiteraard vermeld worden.
- Bij de beantwoording van vragen gesteld door de raad ter voorbereiding op de behandeling in een commissie- of een raadsvergadering wordt het voortouw genomen door de Rekenkamercommissie Schagen. Onderzoekers zijn beschikbaar om hierbij te ondersteunen.
- De onderzoeksresultaten van dit onderzoek zijn eigendom van de Rekenkamercommissie Schagen.
- De Rekenkamercommissie Schagen streeft ernaar rapporten te maken met een heldere, overzichtelijke structuur, in eenvoudige taalgebruik, met zo weinig mogelijk jargon. Bij grootte voorkeur met visuele ondersteuning, zoals informatieve illustraties (infographics) en andere data visualisaties.
- De Rekenkamercommissie Schagen hecht grote waarde aan een zelfstandig leesbare managementsamenvatting, bij voorkeur in de vorm van een infographic, waarin onderzoeksvragen, belangrijkste bevindingen en conclusies en aanbevelingen terug te vinden zijn.
- Het onderzoek wordt uitgevoerd onder algemene voorwaarden van de Gemeente Schagen. Deze worden meegezonden met de opdracht.

9. Referten

1. RV Burger en overheidsparticipatie gemeente Schagen d.d. 10 mei 2016
2. Raadsinformatiememo B&O participatie stand van zaken en het vervolg d.d. 31 januari 2018
3. RV Plan van aanpak Omgevingswet d.d. 27 juni 2019
4. RV Startnotitie Regionale Energie Strategie (RES) Noord-Holland Noord| Klimaatakkoord d.d. 24 september 2019
5. Visuele samenvatting onderzoek B&O participatie d.d. 13 februari 2020
6. Projectopdracht participatiebeleid d.d. 14 juli 2020
7. Onderzoeksrapport BO participatie februari 2020

10. Offertetraject

De Rekenkamercommissie is op zoek naar een onderzoeksbureau met ervaring in dit werkveld. De Rekenkamercommissie Schagen vraagt uw bureau een voorstel uit te werken voor dit onderzoek, waarbij u blijk geeft van uw inhoudelijke visie. Het aanscherpen van eerdergenoemde onderzoeksvragen kan daar onderdeel van uitmaken.

Graag ontvangt de Rekenkamercommissie Schagen uw offerte **uiterlijk donderdag 13 mei 2021**, per mail of per post.

U kunt uw offerte sturen aan:

Rekenkamercommissie Schagen
T.a.v. ambtelijk secretaris
Postbus 8
1740 AA Schagen

E-mail: rekenkamer@schagen.nl
Telefoon: 0224210513

De offerte wordt in ieder geval beoordeeld op de volgende aspecten:

- Visie op deze specifieke materie.
- Uitwerking en aanscherping van de onderzoeksvragen in een plan van aanpak.
- Originaliteit en creativiteit van het plan van aanpak.
- Vertrouwen in de kwaliteit van het onderzoeksteam.
- De verhouding tussen prijs tot verwachte kwaliteit.

De Rekenkamercommissie Schagen nodigt een of meerdere van de offererende bureaus uit om de offerte nader te bespreken op **woensdag 19 mei vanaf 13.00 uur**. Gelieve daar in uw planning rekening mee te houden.

De Rekenkamercommissie wil dit gesprek graag aangaan met de onderzoeker(s) die het onderzoek bij gunning daadwerkelijk zullen uitvoeren.

Voor vragen is de ambtelijk secretaris van de Rekenkamercommissie bereikbaar via telefoonnummer: 0224210513 of per e-mail: rekenkamer@schagen.nl